

Школска 2018/2019. година
Окружно (градско) такмичење ученика средњих школа
из српског језика и језичке културе
4. разред

Шифра: _____

Бр.	Питања	Поени
	<p>Пажљиво прочитај следећи текст и одговори на питања 1–14 (реченице су, ради лакшег сналажења, обележене бројевима).</p> <p>(1) Ја мислим да уопште нема смисла писати предговор аутобиографији. (2) Ако живот човечји и има какав предговор, он је тако интимне природе да се о њему уопште и не пише. (3) Али се мени предговором ваља оправдати што сам предузео овај посао – писање биографије – којим се обично баве пропали политичари, прогнани владари, беспослени пензионери, бивше дворске даме и чланови академије наука.</p> <p style="text-align: right;">(Бранислав Нушић, <i>Аутобиографија</i>)</p>	
1.	Зависна реченица која је употребљена у 1. реченици припада следећој врсти изричних реченица: _____ и има следећу синтаксичку функцију: _____.	
2.	Синтаксичка јединица <i>писати предговор аутобиографији</i> (из 1. реченице) назива се _____ (допуни прецизним називом).	
3.	<p><i>Писати предговор аутобиографији</i> има у изричној реченици 1. комуникативне реченице следећу синтаксичку функцију:</p> <p>а) субјекта; б) правог објекта; в) допунског дела предиката; г) именског дела предиката.</p> <p>Заокружи слово испред тачног одговора.</p>	
4.	Глагол <i>мислим</i> (из 1. реченице) конгруира са субјектом реченице у следећим граматичким категоријама: _____.	
5.	У 2. комуникативној реченици подвуци зависне предикатске реченице.	
6.	Упитно-односна заменица <i>какав</i> је у 2. реченици употребљена са значењем _____ заменице (допуни називом одговарајуће врсте заменица).	
7.	Генитив <i>интимне природе</i> (из 2. реченице) назива се _____.	
8.	Предлошко-падежна конструкција <i>о њему</i> из 2. реченице има следећу синтаксичку функцију: _____.	
9.	Из 3. реченице препиши реч која служи успостављању текстуалне кохезије: _____.	
10.	У 3. реченици су употребљена три интерпункцијска знака: тачка, запета и _____ Допуни реченицу.	

Бр.	Питања	Поени
11.	Које синтаксичке јединице стоје у напоредном односу у 3. реченици? _____	
12.	Односна заменица <i>који</i> (из 3. реченице) има у оквиру односне реченице следећу синтаксичку функцију: _____.	
13.	Из текста препиши глаголе употребљене у безличном облику: _____.	
14.	Презент употребљен у тексту означава стална стања и ситуације које се понављају и назива се _____.	
15.	Подвуци предлошки израз: Навијачи су за време утакмице били веома бучни, али су се после утакмице мирно разишли.	
16.	Реченица <i>Жив био!</i> припада следећој врсти независних предикатских реченица: _____.	
17.	Специјалне независне реченице се одликују тиме што: а) немају предикат; б) не могу имати глагол; в) не могу бити употребљене као зависне; г) не могу се састојати само од речце. Заокружи слова испред тачних одговора.	
18.	Ако је у реченици <i>У једно доба настала је била читава хајка на мене</i> фокализација извршена редом речи, подвуци фокализовани реченични конституент.	
19.	У пословици <i>Човек се учи док је жив</i> временска реченица има следеће временско значење: _____.	
20.	Подвуци реч која припада различитој врсти речи од осталих: пошто, чим, куда, ако, мада.	

С р е ћ а н р а д !

Прегледао: _____

Укупно поена: _____

Школска 2018/2019. година

Окружно (градско) такмичење ученика средњих школа
из српског језика и језичке културе

4. разред

Решења

1. декларативним (изричним у ужем смислу), (правог / директног / ближег / изричног) објекта
2. глаголска синтагма
3. а)
4. лицу и броју /Било којим редом!/
5. Ако живот човечји и има какав предговор, он је тако интимне природе да се о њему уопште и не пише.
6. неодређене
7. квалитативни (описни)
8. неправог / индиректног / даљег објекта
9. *Али (али)*
10. (одмакнута) црта
11. (именичке) синтагме
12. неправог / индиректног / даљег објекта
13. *нема, (не) пише (се), ваља (се)*
14. квалификативни
15. *за време*
16. жељним / оптативним (жељна / оптативна)
17. а), в)
18. *читава хајка на мене*
19. мере времена
20. куда